

ΚΑΜΠΑΝΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟ ΑΣΥΛΟ

<http://asylum-campaign.blogspot.gr>

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2016

Οι οργανώσεις μας έχουμε ήδη εκφράσει την αγωνία μας για τις προδιαγραφόμενες εξελίξεις στη διαχείριση του προσφυγικού από τους ηγέτες των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με το [δελτίο τύπου της 16/02/2016](#) και την [συνέντευξη τύπου της 23/02/2016](#).

Πλέον και μετά την πρόσφατη συμφωνία μεταξύ Ε.Ε. – Τουρκίας διαπιστώνουμε ότι οι χειρότεροι των φόβων μας κινδυνεύουν να γίνουν πραγματικότητα και καλούμε την ελληνική κυβέρνηση να απέσχει από την εφαρμογή της, να τηρήσει τη νομιμότητα και να διασφαλίσει την προστασία των προσφύγων.

Επισημαίνουμε ότι η συμφωνία αυτή καταργεί κάθε νομικό κεκτημένο ως προς την προστασία των προσφύγων, όπως αυτό οικοδομήθηκε με το διεθνές, ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, την Σύμβαση της Γενεύης του 1951 και τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Συγκεκριμένα με την συμφωνία Ε.Ε. – Τουρκίας εγείρονται τα εξής ζητήματα:

- Τίθενται εν αμφιβόλω τόσο η αρχή της μη επαναπροώθησης όσο και οι νομικά κατοχυρωμένες και δεσμευτικές εγγυήσεις προστασίας των πολιτών τρίτων χωρών στο πλαίσιο των διαδικασιών επιστροφής/απέλασης/επανεισδοχής και προς τις χώρες καταγωγής τους και προς την Τουρκία,
- Καταργείται ο λόγος «περί πρόσφυγα» και αναγορεύονται σε «παράτυπους μετανάστες» όλοι οι ικέτες των συνόρων,
- Επικεντρώνεται η διαχείριση του προσφυγικού ζητήματος στην οργάνωση ενός μηχανισμού αποκλεισμού των προσφύγων από τον ευρωπαϊκό χώρο (αποτροπή, κράτηση, επαναπροώθηση),
- Καταργείται ουσιαστικά η συνευθύνη των κρατών μελών της Ε.Ε. και μετατρέπεται το ζήτημα της προστασίας των προσφύγων από ευρωπαϊκό σε ελληνικό και μάλιστα σε μία χρονική συγκυρία, όπου καταγράφεται η αδυναμία της ελληνικής πολιτείας αφ' ενός μεν να διαθέσει κατάλληλες συνθήκες υποδοχής και αφ' ετέρου να διασφαλίσει μία δίκαιη και αποτελεσματική διαδικασία ασύλου¹,
- Τίθεται ως προϋπόθεση η αναγόρευση της Τουρκίας ως «ασφαλούς χώρας» («πρώτη χώρα ασύλου» για τους Σύρους και «ασφαλής τρίτη χώρα» για όλους τους υπόλοιπους πρόσφυγες), παρά το γεγονός ότι η Τουρκία δεν δεσμεύεται πλήρως από την Σύμβαση της Γενεύης του 1951, επιφυλάσσει για τους Σύρους ένα ιδιότυπο καθεστώς προσωρινής προστασίας, χωρίς πρόσβαση σε δικαιώματα, συγκαταλέγεται στις χώρες με τις περισσότερες καταδικές από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, καταγράφονται από διεθνείς οργανισμούς καταγγελίες απάνθρωπης μεταχείρισης αιτούντων άσυλο και προσφύγων²,

¹Υπατη Αρμοστέία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, για τη Συμφωνία Ε.Ε.-Τουρκίας: «[Οι εγγυήσεις για το άσυλο πρέπει να υπερισχύσουν κατά την υλοποίηση]», 18 Μαρτίου 2016: « [...] *Προς το παρόν, η Ελλάδα δεν έχει επαρκή ικανότητα στα νησιά για την αξιολόγηση αιτημάτων ασύλου, ούτε διαθέτει τις κατάλληλες συνθήκες για τη στέγαση των ανθρώπων με αξιοπρέπεια και ασφάλεια ώπου να εξεταστεί το αίτημά τους [...]*»

<https://www.unhcr.gr/nea/artikel/71f5d3e6d1bd7b51a42f85d995eeb6f2/ya-gia-ti-symfonia-e.html>

² «Dutch plan for EU 'refugee swap' with Turkey is morally bankrupt», 28 January 2016, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2016/01/dutch-plan-for-eu-refugee-swap-with-turkey-is-morally-bankrupt/> & «Turkey: EU risks complicity in violations as refugees and asylum-seekers locked up and deported», 16 December 2015, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2015/12/turkey-eu-refugees-detention-deportation/>

Ήδη έχουμε τα πρώτα δείγματα γραφής από την εφαρμογή της συμφωνίας: όσοι πρόσφυγες και μετανάστες καταγράφονται στα νησιά του Αιγαίου από την 20η Μαρτίου 2016 κρατούνται στα λεγόμενα χοτ-σποτ και μάλιστα χωρίς, μέχρι στιγμής, να τους έχει επιδοθεί οποιαδήποτε απόφαση περί της κράτησής τους, καθιστώντας την κράτηση αυτή αυθαίρετη και παράνομη.

Καλούμε την ελληνική Κυβέρνηση:

- Να απέσχει από νομοθετικές ρυθμίσεις και πρακτικές που αντίκεινται στο διεθνές, ενωσιακό και εθνικό δίκαιο και στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.
- Να διασφαλίσει την τήρηση της νομιμότητας και τις νομικά κατοχυρωμένες εγγυήσεις τόσο στο πλαίσιο των διαδικασιών επιστροφής/απέλασης/επανεισδοχής όσο και στη διαδικασία ασύλου.

Επιφυσασόμενοι τέλος να διατυπώσουμε αναλυτικά τις απόψεις μας επί του νέου νομοσχεδίου, επισημαίνουμε ότι οι διαλαμβανόμενες σε αυτό ρυθμίσεις, μεταξύ άλλων, σχετικά με την εισαγωγή νέας διαδικασίας ασύλου στα νησιά με ιδιαίτερα ασφυκτικές προθεσμίες, εγείρουν σοβαρές ανησυχίες ως το «δίκαιο και αποτελεσματικό» αυτής της διαδικασίας.

ΟΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ (αλφαβητικά):

ΑΙΤΗΜΑ <http://www.aitima.gr>

ΑΡΣΙΣ - Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων <http://arsis.gr>

Δίκτυο Κοινωνικής Υποστήριξης Προσφύγων & Μεταναστών <http://migrant.diktio.org>

Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι <https://greekhelsinki.wordpress.com>

Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες <http://www.gcr.gr>

Ελληνικό Φόρουμ Προσφύγων <http://www.refugees.gr>

Πρωτοβουλία για τα Δικαιώματα των Κρατουμένων <http://www.tokeli.gr>